

**AVTOMOBILLARGA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH TIZIMI:
JORIY TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH (JTXX), TEXNIK KO'RIK (TXK-1,
TXK-2) VA MAVSUMIY TEXNIK XIZMAT KO'RSATISHNING ILMIY
TAHLILI**

Raxmonova Rislig'oy Akramjon qizi

Paxtaobod tuman 1-son politexnikumi

Avtomobil Maxsus fan o'qituvchisi

E-mail: risligoyraxmonova@gmail.com

Tel; +998996383435

Yusupova Muqaddasxon Adxamjonovna

Andijon shahar 1-son politexnikumi

Ishlab chiqarish ta'lim ustasi

E-mail: Muqaddas1019@gmail.com

Telefon: +998916171019

Annotatsiya: *Avtomobil parkining xavfsiz va xavfsiz ishlashini ta'da texnik xizmat ko'rsatish muhim kasb etadi. Ushbu avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatishning texnik turlari, ya'ni joriy xizmat ko'rsatish (JTXX), texnik ko'rik (TXK-1, TXK-2) va mavsumiy texnik xizmat ko'rsatishning o'ziga xos xususiyatlari, hisobi, amalga oshirish tartibi va xavfsizlik avtomobilning texnik holatiga ta'siri ilmiy tahlil laboratoriya. Maqolada har bir texnik xizmat ko'rsatish turining o'ziga xos xususiyatlari, dasturiy avtomobilning xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati, texnik xizmat ko'rsatishning iqtisodiy masalalari ko'rib chiqiladi.*

Kirish

Avtomobillar zamonaviy hayotning ajralmas qismiga aylanganligi xavfsizlik tekshiruvi, xavfsiz va xavfsiz xavfsizlikni ta'minlash muhim xavfsizlik ega. Buning uchun avtomobillarga muntazam texnik xizmat ko'rsatib turish zarur. Texnik xizmat ko'rsatish tizimi avtomobilning turli xil komponentlarini muntazam ravishda, ta'mirlash va nazorat orqali uning yaroqlilik holatini saqlab turadi. Uchda

avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatishning eng muhim turlari - texnik xizmat ko'rsatish (JTXX), texnik ko'rik (TXK-1, TXK-2) va mavsumiy texnik xizmat ko'rsatishning ilmiy faoliyatini o'rganadi.

Joriy texnik xizmat ko'rsatish (JTXX)

JTXX - bu avtomobilni ishlab chiqarishni qayta tiklash, kichik nosozliklarni bartaraf etish, moylash materiallarini yoki undan foydalanish, ba'zi qismlarni jihozlash va jihozlash. JTXX ning asosiy maqsadi avtomobilning ishlab chiqarishni ta'minlab, uning to'xtovsiz harakatlanishini ta'minlashdir. JTXX ishlari avtomobil egasi yoki avtoservis xodimlari tomonidan amalga oshiriladigan korxona va jihozlar o'z oladi:

- Moy va moy filtrini yaxshi.
- Havo va tozalash filtrlarini o'tkazish.
- Tormoz yordamligi va boshqa vositalarni tozalash va to'ldirish.
- Shinalar hammasini va normaga keltirish.
- Yoritish moslamalarining jihozlarini yetarli va nosozliklarni bartaraf etish.
- Ko'zgu va shisha tozalagichlar holatini yuqori.
- Tormozgacha (tormoz kolodkalari, diskalar, trubkalar).
- Rul boshqaruvini ustiga.

Texnik ko'rik (TXK-1, TXK-2)

Texnik ko'rik avtomobilning texnik holatini va uning ta'minotini ta'minlash zavodni ishlab chiqarishdir. TXK avtomobilning barcha komponentlari va tizimlarining xavfsizligini himoya qilishni o'z ichiga oladi. TXK-1 va TXK-2 shaklidagi farq, TXK-1 avtomobilning yuklash bosqichida TXK-2 esa keyingi bosqichlarda va u yanada chuqurroq oladi.

TXK-1 (Birinchii texnik ko'rik):

- Dvigatel va uning tizimlarini zararsizlantirish.
- Tormoz tizimi va rul boshqaruvini boshqaring.
- Yoritish va signal moslamalarini kuchi.
- Shinalar holatini baholash.

- O'rindiqlar, xavf kamarlari va boshqa xavfni yuk.

TXK-2 (Ikkinchi texnik ko'rik):

- TXK-1 da o'rnatishgan barcha loyihalar.
- Dvigatelning kompressiyasini o'lchash.
- Tormoz holatini o'lchash.
- Suspension va amortizatorlarni katta.
- G'ildiraklar balansini.
- Egzoz o'ziga xos va uning ahamiyatiga ega.

Mavsumiy texnik xizmat ko'rsatish

Mavsumiy texnik xizmat ko'rsatish - bu avtomobilning texnik xizmat ko'rsatish turlari. Mavsumiy texnik xizmat ko'rsatish bahor va kuzda o'rnatish.

Bahorgi mavsumiy texnik xizmat ko'rsatish:

• Qish mavsumidan keyin avtomobilning kuzovini yuvish va zanglashga qarshi qo'shish.

- Shinalarni yozgi shinalarga qarab.
- Sovutish tizimidagi zararni bartaraf etish.
- Konditsioner yetarli darajada.
- Tormoz faqat to'liq uchun.
- Akkumulyator holatini yuqori.

Kuzgi mavsumiy texnik xizmat ko'rsatish:

- Shinalarni qishki shinalarga qarab.
- Sovutish tizimidagi tekshiruvni antifriz bilan aniqlash.
- Isitish orqali.
- Shisha tozalagichni qishki tozalashga.
- Tormoz nisbatan.
- Akkumulyator holatini yuqori.

Texnik xizmat ko'rsatishning ahamiyati va iqtisodiy

Avtomobillarga xizmat ko'rsatishning ahamiyati ustidan texnik xizmatda namoyon bo'ladi.

- **Vazifani ta'minlash:** Avtomobilning qayta ishlash (tormoz, rul, tozalash tizimlari) doimiy ravishda tekshiriladi va nosozliklar olib tashlash.
- **Ishonchlilikni ta'minlash:** Avtomobilning turli komponentlari doimiy texnik ko'rikdan o'tkazilib, nosozliklarning oldi mahsulotlar.
- **uzoq xizmat:** Avtomobillarga muntazam texnik xizmat ko'rsatish orqali sudga yuklanadi.
- **Yogil'g'i sarfini qo'shish:** Texnik sog'lom avtomobil transport vositasini sarflaydi.
- **Ta'mirlashni tuzatish:** Texnik ko'rish orqali kichik nosozliklar o'z vaqtida ishlaydi, bu esa katta ta'mirlashni tuzatishni oladi.

Texnik xizmat ko'rsatishning iqtisodini oladi, shundan iboratki, avtomobilga o'z vaqtida xizmat ko'rsatib turadi, katta ta'mirlashni saqlash va avtomobilning ishlashini davom ettiradi. Bundan tashqari, texnik sog'lom avtomobil transport vositalarini sarflab, egasining xavfsizligini ta'minlaydi.

Xulosa

Avtomashinalarga ko'rsatish tizimi ishonchli, texnik xizmat va samarali vositani ta'minlashda muhim o'ynaydi. JTXX, TXK-1, TXK-2 va mavsumiy texnik xizmat ko'rsatishlar har o'ziga xos uskunalarni va avtomobilning qutqaruv xizmatida muhim korxona ega. Avtomobil egalari texnik xizmat ko'rsatish rejasiga qat'iy rioya qilishlari, bu milliy avtomobilning texnik holatini yaxshilaydi, balki iqtisodiy jihatdan ham foydali bo'ladi.

Tavsiyalar

1. Avtomobil uchun texnik xizmat ko'rsatish rejasiga qat'iy rioya qilish.
2. Ishlab chiqarishda cheklangan texnik xizmat ko'rsatish muddatiga amal qilish.
3. Faqatgina malakali xodimlar tomonidan texnik xizmat ko'rsatish ishlarini o'tkazish.
4. Avtomobilning nosozliklarini o'z vaqtida bartaraf etish.
5. Sifatli ehtiyot qismlardan va moylash materiallaridan yuklash.

Adabiyotlar

1. soliyev a., shukurjon b. Zamonaviy transport logistika markaz faoliyatini axborot texnologiyalari //научный фокус. – 2023. – т. 1. – №. 2. – с. 575-580.
2. bakirov l. Y., soliyev a. F. Transport va piyodalar harakat oqimining jadalligi va tarkibining o'zgarishi //journal of new century innovations. – 2023. – т. 25. – №. 3. – с. 53-55.
3. soliyev a., raximbek x. Transport vositalari konstruktiv xavfsizlik tizimlarini joriy etishning tashkiliy va huquqiy asoslari taxlili //научный фокус. – 2023. – т. 1. – №. 2. – с. 568-574.
4. farxodbek o'g'li s. A., dadajan o'g'li a. S. Transport logistikasi markazini yaratish va loyihalash //лучшие интеллектуальные исследования. – 2023. – т. 10. – №. 1. – с. 115-120.
1. 5. Farxodbek o'g'li s. A., dadajon o'g'li a. S. Avtomobillarni